

Adóeljáráások rendszere

E fejezetben az adóellenőrzések jogszabályi hátterének ismertetése helyett röviden áttekintésre kerül mikor, hogyan találkozhat egy vállalat foglalkoztatási ellenőrzéssel. A NAV alapvetően operatív ellenőrzés keretében, vagy klasszikus adóellenőrzés keretében vizsgálja az egyes vállalatokat.

Az operatív vizsgálat során a revizor először meggyőződik arról, hogy a helyszínen talált személy ténylegesen munkát végez-e. Ha a munkavállaló tudatában van annak, hogy őt feketén foglalkoztatják, ilyenkor a munkavállaló gyakran tagadni próbál. Ez nem túl célravezető megoldás, hiszen a revizorok addigra már látták, tapasztalták, hogy a magánszemély olyan tevékenységet végez, ami a foglalkoztatására utal. A következő lépésben a revizorok meggyőződnek a magánszemély személyazonosságáról. Innen már csak pár perc és az informatikai rendszerükből kiolvasható, hogy a magánszemélyt bejelentették-e. Sokszor egy gyors nyilatkoztatásra is sor kerül, mely során tisztázzák, hogy a magánszemély tudomása szerint milyen jogviszonyban, hány órában, milyen munkakörben mikortól és mekkora jövedelemért dolgozik. Ha itt eltérést
Frissítve: 2020.07.31.

tapasztalnak a bejelentetthez képest, akkor várhatóan mindkét féltől bekérik a dolgozó munkaszerződését.

A nyilatkozattétel megtagadása sem megoldás, ilyenkor ugyanis a magánszemély az eljárást akadályozza, ezért pedig eljárási bírsággal sújtható. Azt sem szabad elfelejteni, hogy az adóhatóság jogosult az előírt feladatainak teljesítése érdekében természetes személyt személyazonosságának igazolására felhívni. Az igazoltatás megtagadása esetén a személyazonosság megállapítására az adóhatóság a rendőrség közreműködését veheti igénybe.

A klasszikus adóellenőrzés során az eljárás jóval kiszámíthatóbb. Ilyen esetben az adózó megbízólevélben kap tájékoztatást arról, hogy mely adónemekre és időszakra kiterjedően kívánják ellenőrizni. Ilyenkor általában szűrőpróbaszerűen kérik be bizonyos dolgozók munkaszerződéseit, bérkartonjait. Az ellenőrzés célja az adózó által használt rendszer esetleges hibáinak feltárása. Természetesen, ha az ellenőrzés során a munkaviszonyban és a cafeteria szabályzatban rögzítetteken túl további kifizetéseket, juttatásokat találnak, akkor azt is kötelesek ellenőrizni, hogy a vállalkozás megfelelően állapította-e meg az adókötelezettséget és a bevallási, befizetési

Frissítve: 2020.07.31.

kötelezettségének ezek vonatkozásában is megfelelően eleget tett-e.

I. Milyen szankciókra számíthat a bevallást elmulasztó, vagy nem megfelelően teljesítő adóalany?

Az új Art. szerint az adózót egymillió forintig terjedő mulasztási bírsággal kell sújtani, ha be nem jelentett foglalkoztatottat alkalmaz vagy alkalmazott.

Ha az adózó a biztosított bejelentésére vonatkozó bejelentési kötelezettségét késedelmesen, de az adóellenőrzés megkezdéséig a tényleges foglalkoztatás teljes időtartamára vonatkozóan teljesítette, az adóhatóság csak késedelmes bejelentés miatt szankcionálhat. A bírság kiszabása ebben az esetben mellőzhető.

Az adózó 500.000 forintig terjedő mulasztási bírsággal sújtható, ha a foglalkoztatottra vonatkozó bejelentési kötelezettségét hibásan, hiányosan, illetve valótlan adattartalommal teljesíti.

A kiszabható mulasztási bírság felső határa a bejelenteni elmulasztott, vagy a hibás, hiányos, illetve valótlan adattartalommal teljesített bejelentéssel érintett

Frissítve: 2020.07.31.

foglalkoztatottak számának és a bírság legmagasabb mértékének szorzata.

Amennyiben az adózó nem mulasztott, hanem a 08-as bevallásában kevesebb adót szerepeltetett, akkor az adóhiányon túl adóbírságot és késedelmi pótlékot kell fizetnie.

Az adóbírság mértéke általános esetben az adóhiány, illetve jogosulatlan igénylés ötven százaléka. Az adóbírság mértéke az adóhiány kétszáz százaléka, ha az adóhiány a bevétel eltitkolásával, hamis bizonylatok, könyvek, nyilvántartások előállításával, felhasználásával, illetve a bizonylatok, könyvek, nyilvántartások meghamisításával, megsemmisítésével függ össze. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékénekkétszeresének háromszázhatvanötöd része. Az adóhiány késedelmi pótléka az eredeti esedékességtől az ellenőrzésről felvett jegyzőkönyv keltéig, de legfeljebb három évre számítható fel.

Milyen egyéb hátrányai vannak a be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásának?

Frissítve: 2020.07.31.

Az ilyen tevékenységet végző cégek listáját a NAV közzéteszi a honlapján.¹ Az ilyen „fekete listán” szerepelni egy társaságnak sem lehet érdeke. Ráadásul ezzel az társaság automatikusan kockázatos adózónak minősül. Ezzel pedig további hátrányokat szerez magának.

¹ <https://www.nav.gov.hu/nav/adatbazisok/adoslista>